

Амели Нотомб - „Щастливата носталгия“

Всичко, което обичаме, се превръща в измислица. Най-важната сред моите измислици бе Япония. На пет години, когато ме изтръгнаха от нея, започнах да си я измислям. Много скоро белите полета в паметта ми взеха да ме тревожат. Какво можех да кажа за уж познатата ми страна, която с течение на времето се бе отдалечила от тялото и съзнанието ми?

И през ум не ми е минавало да съчинявам. Получи се от само себе си. Изобщо не ставаше дума да вмъквам неистина в истината или да обличам вярното в измислени дрехи. Преживяното оставя в гърдите музика, която се опитваме да чуем, когато разказваме. Всъщност изразяваме звуците със средствата на езика. Това създава предпоставки за накъсаност и неточности. Премахваме излишното, за да оголим обхваналото ни вълнение.

Трябваше да се свържа отново с Ринри, годеника на моите двайсет години. Бях загубила координатите му, но не поради небрежност. От парижкия си офис се обадох на служба „Международни телефонни услуги“.

– Добър ден. Търся един номер в Токио, но знам само името на човека.

– Кажете все пак – отговори мъжът, който очевидно не осъзнаваше мащаба на запитването ми при положение, че в Токио живеят двайсет и шест милиона души.

– Фамилното име е Накано, малкото – Ринри.

Трябваше да го изговоря буква по буква, което винаги ми е било мъчително, тъй като така и не се научих да го правя, както е прието, и казвам неща като: „Н като Навуходоносор, Р като Росинант“, а от другия край на жицата никак не са доволни.

– Един момент, ако обичате, извършвам проверката.

Чаках. Сърцето ми биеше силно. Навярно ме деляха четирийсет секунди от това да говоря с Ринри, най-милото момче, което познавах.

– Няма такъв човек в Токио – отговори мъжът.

– Моля? Искате да кажете, че няма Ринри Накано?

– Да, няма Накано в Токио.

Човекът не си даваше сметка, но това бе равнозначно на твърдението, че няма Дюран в Париж. Както Атанас при нас, Ринри е рядко срещано име в Япония, навярно за да компенсира баналността на фамилията.

– Какво да правя?

– Чакайте, виждам тук един номер, мисля, че е на японските справки.

Продиктува ми четиринайсетте цифри, благодарих, затворих и набрах номера.

– *Моши моши* – каза прелестен женски глас.

Не бях говорила този прекрасен език от шестнайсет години. Все пак успях да попитам дали могат да ми намерят телефона на Накано Ринри. Тя повтори на глас малкото име с любезната насмешка на човек, който произнася за първи път рядко срещана дума, и ме помоли да изчакам малко.

– Няма Накано Ринри – заяви тя.

– Няма никакви Накано? – настоях аз.

– Не. Съжалявам.

– Няма Накано в Токио? – извиках.

– В Токио – да, но не и в списъците на фирма „Такамацу“, с която имахте любезността да се свържете.

– Извинете.

Към световните загадки се добави още една – защо служителят на френските „Международни услуги“, когото помолих да ме свърже с японските „Национални

услуги“, ме беше насочил към напълно непознатата ми фирма „Такамацу“, където работеше чаровна телефонистка?

Набрах отново френската служба и попаднах на друг мъж. Хрумна ми блестяща идея.

– Моля да ми дадете номера на белгийското посолство в Токио, ако обичате.

– Един момент.

Мелодийката, на която ме остави да чакам, бе толкова непоносима, че вместо да ме подразни, предизвика у мен нещо като умиление. Десет минути по-късно, когато духът ми съвсем спадна, чух отново гласа на мъжа.

– Няма такова.

– Моля?

Вече бях забравила за какво става дума.

– Няма белгийско посолство в Токио – повтори той, сякаш това беше очевидно.

Каза ми го с тона, с който би съобщил, че няма консулска служба на Азербайджан в Монако. Нямахме смисъл да го уведомявам, че баща ми дълги години беше посланик в Токио, и то не толкова отдавна. Благодарих и затворих. Защо си бях усложнила така живота, като можех да действам по-просто?

Обадих се на баща ми, който изрецитира наизуст телефона на белгийското посолство в Токио. Набрах номера и поисках да говоря с госпожица Дат, като изчислих, че тя би трябвало вече да е на около петдесет години. Първо разменихме няколко любезни фрази. Госпожица Дат е дъщеря на бившия японски посланик в Белгия, нещо като мой негатив. Накрая изплюх камъчето.

– Спомняте ли си, Дат-сан, младежа, който преди двайсет години ми беше, така да се каже, годеник?

– Да – каза тя лукаво, сякаш да подсказва, че подобно поведение от моя страна не може лесно да бъде забравено.

– Дали в архивите на посолството са останали следи от координатите му?

– Изчакайте малко, ще потърся.

Оцених това, че ми спести иронията си, когато разбра, че не съм запазила адреса му. След пет минути Дат-сан каза:

– Вече не е в списъците, но си спомних, че баща му беше директор на бижутерско училище, чиято страница намерих в интернет. Вашият... вашият приятел е станал негов вицепрезидент. Ето номера на училището.

Благодарих въодушежено и затворих. Сега вече ми трябваше смелост. Реших да не размишлявам и веднага да се обадя. Казах на телефонистката, която вдигна, че искам да говоря с Ринри Накано. Тя се възмути, като че ли бях пожелала да говоря с английската кралица.

– Обаждам се от Париж – казах, защото не знаех вече за какво да се хвана.

Тя въздъхна, омилюстивена, и попита за кого да събщи.

– За Амели – казах.

Зазвучаха „Четири сезона“ във варианта на училището „Накано“ – приличаше на японска сватбена мелодия от 70-те години. След пет минути от другия край на жицата възторжено прозвуча един познат глас.

– Не е възможно – каза Ринри на безупречен френски.

– Толкова се радвам да те чуя! – възкликнах глупаво.

Наистина се чувствах така. От шестнайсет години не бяхме имали никакъв контакт. Ринри беше онова безкрайно добро момче, което бях срещнала двайсет и три години по-рано. Чувствата ми към него си оставаха същите – нито любов, нито приятелство, нещо като крепко братство, каквото никога нямаше да изживея, ако не бях попаднала тъкмо на този човек.

– Как си? – попита ме той въодушежено.

– Много добре. А ти?

Никога подобни баналности не са били разменяни с толкова радост. Дадох си сметка, че се бях страхувала от реакцията му – пет години по-рано излезе „Нито Ева, нито Адам“, книга, в която разказвах за нашата връзка. Вярно е, че в романа той беше чудесното момче, такова, каквото го познавах. Но все пак можеше да ми се е разсърдил. „А може и да не е в течение“ – мислех си типично в мой стил. Когато установя, че някой не ми се сърди, веднага му измислям някакво такова оправдание, толкова дълбоко е чувството ми за вина.

Ринри сякаш бе прочел мислите ми, защото каза:

– Прочетох всичките ти книги!

– Наистина?

– Да. И гледам всичките ти телевизионни интервюта в Ютюб!

Той подхвърляше тези фрази така весело, че не беше трудно да отгатна какво мисли – очевидно бе намерил книгите и появите ми по телевизията за забавни. Олекна ми, всичко беше наред. Ринри беше като родителите ми, той принадлежеше към категорията хора, които започват да се смеят, щом отворят уста. Така и не разбрах тази реакция, но тя ми беше удобна.

– Ринри, ще бъда в Токио в края на март. Дали ще може да се видим?

– С удоволствие.

– Радвам се!

– Номерът ти не се изписва. Можеш ли да ми го дадеш?

Продиктувах му го и го насърчих да го използва колкото често иска.

– Прегръщам те силно.

– Аз също.

Затворих. Бях развълнувана. Не очаквах всичко да мине така добре. Както бях загоряла, реших да се обадя на Нишио-сан, моята скъпа гувернантка, с която не бях говорила от деня след ужасното земетресение в Кобе преди седемнайсет години. Тя говореше само японски, а аз не го бях практикувала от шестнайсет години, но нали така добре се бях справила с чаровната телефонистка от фирмата „Такамацу“, пък и с другата, от училище „Накано“? Окуражена, набрах номера на жената, която като малка смятах за моя майка. В Япония дори телефонните сигнали са различни. Чудех се на този феномен, когато в слушалката отекна един млад и жизнен глас.

– Вие ли сте, Нишио-сан? – попитах.

– Да.

Сигурно бе някоя от дъщерите ѝ. Не можеше да е моята гувернантка, която беше вече на шейсет и девет години.

– Вие ли сте, Киоко?

– Да, аз съм.

Невероятно. Бе съхранила гласа, който помнех, откакто бях на четири години. Искях да ѝ го кажа, но лингвистичните ми възможности ме ограничаваха.

– Гласът ви... невероятно! – повтарях като ненормална.

– Кой се обажда? – попита Нишио-сан объркана.

– Амели-чан – отговорих.

Така ме наричаше тя, когато бях момиченце – малката Амели.

– Амели-чан! – каза тя така нежно, сякаш все още бях на четири години.

– Помните ли ме?

– Разбира се!

Сълзите ми потекоха, беше ми все по-трудно да говоря.

– Амели-чан, откъде се обаждаш?

– От Париж.

– Моля?
– Париж, Франция.
– Какво правиш там? – попита тя, като че ли бях сторила някаква непонятна глупост. Чух се да изричам този ужас:
– Станах известна писателка.
– А, така ли? – каза Нишио-сан с тон, който издаваше, че смята приказките ми за нелепи.
– Нишио-сан, ще приемете ли да ви снимат за телевизията заедно с мен?
Всъщност исках да я помоля да го направи, но говорех такъв жалък сабир, че тя ми отговори:
– Искаш да гледаш телевизия с мен? Добре. Имам телевизор, можеш да дойдеш.
– Да. Не. Забравила съм японския. Френски журналисти искат да се срещнат с вас. Ще приемете ли?
– Ти ще присъстваш ли?
– Да.
– Съгласна съм. Кога ще дойдеш?
– В края на март.
– Добре. Как са родителите ти?
Говореше ми като на симпатична бавноразвиваща се, която се взима за прочут писател, но в същото време не може да сглоби едно правилно изречение. Затворих и захлупих лице в шепите си.

Следващия уикенд вечерях с моите родители. Бях предвидила да им кажа за предстоящото ми пътуване до Япония и за двата телефонни разговора. Когато понечих да го направя, нищо не излезе от устата ми.
Това често ми се случва, особено когато съм с моите близки – искам да споделя нещо важно, но механизмът блокира. Не е физически проблем, не си губя гласа. От логически характер е. Внезапно ме напада въпросът: „Защо да го казвам?“. И понеже не намирам отговор, мълча.
При това там беше и сестра ми. А с нея обичам да говоря. Но нищо не се получи. Успокоих се с мисълта, че пак ще вечеряме заедно, преди да замина за Япония, и тогава ще им съобщя новината.